

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>16 Хімічна та біоінженерія</i>
Спеціальність	<i>161 Хімічні технології та інженерія</i>
Освітня програма	Хімічні технології неорганічних в'язучих речовин, кераміки, скла та полімерних і композиційних матеріалів
Статус дисципліни	<i>Нормативна (обов'язкова). Цикл загальної підготовки</i>
Форма навчання	<i>заочна</i>
Рік підготовки, семестр	<i>3 курс, 5 семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>ECTS 4 кр / 120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>Залік/ контрольна робота</i>
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua/Schedules/ViewSchedule.aspx?v=14edeb98-b0eb-45a9-a3b2-89a5d50d95af
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	Керівник курсу: <i>кандидат</i> технічних наук, доцент кафедри охорони праці, промислової та цивільної безпеки, <i>Полукаров Юрій Олексійович</i> , (050) 385-43-88, polukarov.yury@lil.kpi.ua ; https://t.me/YuryPolukarov
Розміщення курсу	Посилання на дистанційний курс в Moodle https://do.ipk.kpi.ua/course/view.php?id=4703 Посилання на особисту сторінку сайту кафедри http://opcb.kpi.ua/?p=2091

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання
Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки.

Навіщо вона потрібна бакалавру?

Засвоївши матеріал навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть у своїй професійній діяльності використовувати положення законодавчих актів і нормативно-правових документів з охорони праці та цивільного захисту; оцінювати санітарно-гігієнічні умови та рівень безпеки; ідентифікувати шкідливі і небезпечні фактори в побутовому і соціальному середовищі; володіти основними методами збереження життя і здоров'я, у тому числі в умовах надзвичайних ситуацій (НС). ЗВО отримають знання основ безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту; працезахоронного менеджменту; соціально-економічних аспектів охорони праці; базових положень пожежної безпеки; порядку дій в умовах НС, особливого, надзвичайного та воєнного стану. Також вони матимуть змогу обирати і використовувати засоби колективного та особистого захисту; надавати допомогу та консультації з практичних питань безпеки життєдіяльності; надавати першу долікарську допомогу; усвідомлено діяти при проведенні евакуаційних заходів, зокрема, під час загрози і ведення бойових дій різного характеру.

Метою навчальної дисципліни є формування у майбутніх фахівців усвідомлення необхідності та компетенцій вирішувати на первинних посадах типові завдання усіх напрямків професійної діяльності з обов'язковим дотриманням вимог і стандартів охорони праці, відповідальності за особисту та колективну безпеку у повсякденних умовах та під час надзвичайних ситуацій (НС), надзвичайного, особливого та воєнного стану.

Предметом навчальної дисципліни є законодавчі, нормативно-правові, соціально-економічні, інженерно-технічні та санітарно-гігієнічні основи безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту. Особлива увага приділяється функціям майбутніх бакалаврів у сфері охорони праці на первинних посадах, вимогам безпеки при роботі з виробничим обладнанням і технологічними процесами та питанням прав, обов'язків і поведінки населення в умовах надзвичайних ситуацій, особливого, надзвичайного та воєнного стану.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати наступні компетенції:

ЗК 09. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 12. Здатність організовувати ефективну роботу структурного підрозділу підприємства, колективу працівників, ділянки виробництва відповідно до вимог законодавства.

Завершитись навчання повинно наступними програмними результатами:

ПРН 09. Забезпечувати безпеку персоналу та навколишнього середовища під час професійної діяльності у сфері хімічної інженерії.

ПРН 12. Розуміти принципи права і правові засади професійної діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Міждисциплінарні зв'язки: у структурно-логічній схемі дисципліна «Охорона праці та цивільний захист» вивчається на етапі підготовки фахівців рівня бакалавр і є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних, прикладних наук та основних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх фахівців.

Силабус складено на основі навчальної програми дисципліни «Охорона праці та цивільний захист», ухваленої Методичною радою НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» (протокол №7 від 30.03.2017).

3. Зміст навчальної дисципліни

Таблиця 1.

Тиждень навчання	Тема, що вивчається
Розділ 1. Безпека життєдіяльності, як базова концепція сталого розвитку	
1	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек (Тема 1.1)
2	Ризик як кількісна оцінка небезпек (Тема 1.2)
3	Природні, техногенні та. соціально-політичні небезпеки, їх види, особливості та характеристики (Тема 1.3) Загальні принципи надання першої долікарської допомоги (Тема 1.4)
Розділ 2. Цивільний захист населення і територій	
4-5	Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту. Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і воєнного характеру (Теми 2.1, 2.2)
6	Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Локалізація та ліквідація НС (Тема 2.3)
7	Організація і забезпечення ЦЗ на ОГД. (Теми 2.4)
Розділ 3. Охорона праці, як запорука збереження здоров'я та працездатності	
8	Місце і значення охорони праці в системі забезпечення безпеки життєдіяльності. Завдання і структура охорони праці (Тема 3.1.) Повітря робочої зони (Тема 3.2.)
9	Акустичні фактори виробничого середовища (Тема 3.3.)
10	Електромагнітні поля та випромінювання (Тема 3.4.)
11-12	Виробниче освітлення (Тема 3.5) Психофізіологічні шкідливі фактори трудового процесу (Тема 3.6). Гігієнічна класифікація праці. Атестація робочих місць за умовами праці (Тема 3.7).
13	Специфіка виробничої санітарії та гігієни праці на комп'ютеризованих робочих місцях (Тема 3.8). Санітарно-гігієнічні вимоги до територій, виробничих та допоміжних приміщень об'єктів господарської діяльності (Тема 3.9)
14	Безпека технологічного обладнання, процесів та робіт (Тема 3.10)
15	Електробезпека (Тема 3.11)
16	Пожежна безпека на підприємстві (Тема 3.12)
17	Нормативно-правова база охорони праці (Тема 3.13). Розслідування, реєстрація, облік, та державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві (Тема 3.14).
18	Управління охороною праці (Тема 3.15.)
18	Підсумкова атестація (залік)

4. Навчальні матеріали та ресурси

1. Охорона праці та цивільний захист [Електронний ресурс] : підручник для студентів, які навчаються за спеціальностями галузей знань «Автоматизація та приладобудування» / О. Г. Левченко, О. І. Полукаров, В. В. Зацарний, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська ; за ред. О. Г. Левченка. – Електронні текстові дані (1 файл: 5,6 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 420 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/26895>.

2. Охорона праці та цивільний захист. Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 121 - «Інженерія програмного забезпечення», 126 - «Інформаційні системи та технології»; 151 - «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Ю. О. Полукаров, Н. А. Праховнік. – Електронні текстові дані (1 файл: 4,62 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 298 с.

URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/36070>.

3. Пожарова О. В. Охорона праці : навчальний посібник / О. В. Пожарова. - Одеса, 2022. - 86 с. <https://hdl.handle.net/11300/18442>.

4. Безпека життєдіяльності та цивільний захист. Практикум [Електронний ресурс] : для студентів бакалаврів спеціальностей: 121 Інженерія програмного забезпечення, 123 Комп'ютерна інженерія, 126 Інформаційні системи та технології / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: О. В. Землянська, Н. Ф. Качинська, Н. А. Праховнік, М. О. Мітюк. – Електронне видання (1 файл: 2,55 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 113 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/42305>.

5. Екологічна безпека та цивільний захист. Практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за освітньою програмою «Інженерія програмного забезпечення інформаційних систем, Інженерія програмного забезпечення комп'ютерних систем» спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Н. А. Праховнік, Ю. О. Полукаров, О. В. Землянська, Н. Ф. Качинська. – Електронне видання (1 файл: 4,71 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 166 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/48218>.

6. Охорона праці та цивільний захист. Практикум [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра спеціальностей 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», 152 «Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка» приладобудівного факультету / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. Н. Ф. Качинська. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,12 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. – 281 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/45080>.

Допоміжні ресурси

7. Рекомендації для населення під час воєнного стану. Центр громадського здоров'я МОЗ України. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://phc.org.ua/news/rekomendacii-dlya-naselennya-pid-chas-voennogo-stanu>

8. Тактика виживання. Як поводити себе, якщо ви опинилися у зоні бойових дій. Воєнний фокус. російсько-українська війна. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://focus.ua/uk/ukraine/480415-instrukciya-po-vyzhivaniyu-dlya-grazhdanskih-rekomendacii-voennogo-instruktora>

9. Хімічна атака: як реагувати, щоб вижити? Українська правда. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://life.pravda.com.ua/health/2022/03/22/247916/>

10. Фосфорні бомби. Як вони працюють та як допомогти при ураженні. Суспільне. Новини. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://suspilne.media/220877-fosforni-boeripasi-ak-voni-pracuut-ta-ak-dopomogti-pri-urazeni/>

11. Як необхідно діяти в разі виявлення вибухонебезпечних та підозрілих предметів. Боротьба до перемоги! Черкаський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://ndekc.ck.ua/novini/197-yak-neobhdno-dyati-v-raz-viyavlennya-vibuhonebezpechnih-ta-pdozrlih-predmetv.html>

12. Конституція України. Основний закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР (поточна редакція – 01.01.2020) – zakon4.rada.gov.ua.

13. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI (поточна редакція – 03.04.2022) – zakon2.rada.gov.ua.

14. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII (поточна редакція – 07.05.2022) – zakon5.rada.gov.ua.

15. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X (поточна редакція – 17.03.2021) – zakon3.rada.gov.ua.

16. Доктрина інформаційної безпеки України: від 29.12.2016.

17. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19.06.2003 № 964-IV (поточна редакція – 08.07.2018) – zakon5.rada.gov.ua.

18. Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій: Указ Президента України від 16 січня 2013 року № 20/2013 – zakon5.rada.gov.ua.

19. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. № 2801-XII (поточна редакція – 31.12.2020) – zakon5.rada.gov.ua.

20. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України

від 24.02.1994 № 4004-XII (поточна редакція – 14.01.2021) – zakon5.rada.gov.ua.

21. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-XII (поточна редакція – 01.01.2021) – zakon2.rada.gov.ua.

22. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23 травня 2017 р. № 2059-VIII (поточна редакція – 01.12.2020) – zakon5.rada.gov.ua.

23. Про стратегічну екологічну оцінку: Закон України від 20 березня 2018 р. № 2354-VIII (поточна редакція – 01.01.2020) – zakon5.rada.gov.ua.

24. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). – Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. – 125 с.

25. Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку: Закон України від 08.02.1995 № 39/95-ВР (поточна редакція – 01.01.2021) – zakon3.rada.gov.ua.

26. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. № 15/98-ВР (поточна редакція – 24.02.2020) – К., 1998.

27. Про затвердження Загальнодержавної соціальної програми поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища на 2014-2018 роки: Закон України від 04.04.2013 (поточна редакція – 01.01.2015) – zakon2.rada.gov.ua.

28. Конвенція про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці № 187: Міжнародний документ від 15.06.2006 № 187 – zakon5.rada.gov.ua.

29. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII (поточна редакція – 14.08.2021) – zakon5.rada.gov.ua.

30. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28.02.2019 р. № 2697-VIII (поточна редакція – 28.02.2019) – zakon5.rada.gov.ua.

31. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 № 877-V (поточна редакція – 01.01.2021) – zakon0.rada.gov.ua.

32. Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції: Закон України від 02.12.2010 № 2735-VI (поточна редакція – 03.07.2020) – zakon2.rada.gov.ua.

33. Про колективні договори і угоди: Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII (поточна редакція – 27.12.2019) – zakon2.rada.gov.ua.

34. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 № 1105-XIV (поточна редакція – 20.12.2020) – zakon0.rada.gov.ua.

35. Про пожежну безпеку: Закон України від 17.12.1993 № 3745-XII (поточна редакція – 01.07.2013) – zakon5.rada.gov.ua.

36. ДСТУ 2272-2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять.

37. ДБН В.2.5-28:2018 Природне і штучне освітлення.

38. ДСТУ OHSAS 18001:2010 Системи управління гігієною та безпекою праці. Вимоги.

39. Реєстр нормативно-правових актів з охорони праці (НПАОП).

40. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями: Постанова Кабінету Міністрів України від 24.03.2004 № 368 (поточна редакція – 11.06.2013) – zakon3.rada.gov.ua.

41. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 № 444 – zakon3.rada.gov.ua.

42. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11 – zakon5.rada.gov.ua.

43. Про затвердження плану основних заходів цивільного захисту на 2016 рік: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 269-р – zakon2.rada.gov.ua.

44. Про заходи безпеки на можливі ризики виникнення надзвичайних ситуацій, терористичних актів, диверсій, мінування: Лист Міністерства освіти і науки України та Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 05.02.2015 р. № 1/9-55/02-1645/12 – document.ua.

45. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII (поточна редакція – 27.04.2022) – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19>.

46. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 № 3543-XII (поточна редакція – 13.04.2022) – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12#Text>.

47. Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»: Закон України від 24.02.2022 № 2102-IX (поточна редакція – 24.02.2022) – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20>.

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Структура навчальної дисципліни

Таблиця 2

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	СРС
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Безпека життєдіяльності – запорука сталого розвитку					
Тема 1.1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек.	6	0,5			5,5
Тема 1.2. Ризик як кількісна оцінка небезпек	6	0,5			5,5
Тема 1.3. Природні, техногенні та соціально-політичні небезпеки, їх види, особливості та характеристики	6	0,5			5,5
Тема 1.4. Загальні принципи надання першої долікарської допомоги	6	0,5			5,5
Разом за розділом 1	24	2	-	-	22
Розділ 2. Цивільний захист населення і територій					
Тема 2.1. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту	3				3
Тема 2.2. Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і воєнного характеру	3	0,25			2,75
Тема 2.3. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій Локалізація та ліквідація НС.	6	0,25			5,75
Тема 2.4. Організація і забезпечення ЦЗ на ОГД	6	0,5			5,5
Разом за розділом 2	18	1	-	-	17
Розділ 3. Охорона праці					
Тема 3.1. Місце і значення охорони праці в системі забезпечення безпеки життєдіяльності. Завдання і структура охорони праці	1	0,5			0,5
Тема: 3.2. Повітря робочої зони	3	0,1			2,9
Тема 3.3. Акустичні фактори виробничого середовища	3	0,1			2,9
Тема 3.4. Електромагнітні поля та випромінювання	3	0,1			2,9
Тема 3.5. Виробниче освітлення.	3	0,1			2,9
Тема 3.6. Психофізіологічні шкідливі фактори трудового процесу	3	0,1			2,9

1	2	3	4	5	6
Тема 3.7. Гігієнічна класифікація праці. Атестація робочих місць за умовами праці	5				5
3.8. Санітарно-гігієнічні вимоги до територій, виробничих та допоміжних приміщень об'єктів господарської діяльності (ОГД)	7				7
3.9. Специфіка виробничої санітарії та гігієни праці на комп'ютеризованих робочих місцях	7				7
3.10. Безпека технологічного обладнання, процесів та робіт	7	0,5			6,5
3.11. Електробезпека	9	0,5	2		6,5
3.12. Пожежна безпека на підприємстві	6	0,5	2		3,5
3.13. Нормативно-правова база охорони праці	6				6
3.14. Управління охороною праці	4	0,25			3,75
3.15. Розслідування, реєстрація, облік, та державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві	5	0,25			4,75
Разом за розділом 3	72	3	4		65
<i>залік</i>	6				6
Всього годин	120	6	4		110

Лекційні заняття

Таблиця 3.

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань
1	2
1	<p align="center">Лекція 1.</p> <p>Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Модель життєдіяльності людини. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека людини, суспільства, національна безпека. Методологічні основи БЖД. Класифікація небезпек. Види небезпек. Критерії переходу небезпечної події у надзвичайну ситуацію (НС). Роль психологічної стійкості людини у забезпеченні безпеки (<i>Тема 1.1.</i>). Ризик як кількісна оцінка небезпек (<i>Тема 1.2.</i>).</p> <p>Загальний аналіз ризику і проблем безпеки складних систем, що охоплюють людину, об'єкти техносфери та природне середовище. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого ризику.</p> <p>Природні, техногенні та соціально-політичні небезпеки, їх види, особливості та характеристики (<i>Тема 1.3.</i>).</p> <p>Загальні принципи надання першої долікарської допомоги (<i>Тема 1.4.</i>).</p> <p><i>Література: 4.1., с. 12-21; 48-60; 30-47; 83-87.</i></p>
	<p align="center">Лекція 2.</p> <p>Надзвичайні ситуації техногенного, соціально-політичного і військового характеру. Особливий період. Воєнний стан. Військове командування та військові адміністрації. Заходи для підвищення обороноздатності, для здійснення політичного контролю. Права та обов'язки населення при введенні воєнного та особливого стану. Заходи у сфері ЦЗ.</p> <p>Стан війни. Дії цивільного населення в зоні бойових дій (при загрозі ураження</p>

	<p>стрілецькою та артилерійською зброєю). Дії населення під час оголошення повітряної тривоги. Алгоритм дій під час загрози обвалу будинку. Дії населення під час застосування хімічної зброї та фосфорних боеприпасів. Основні положення Закону України «Про правовий режим воєнного стану». Інструкція, як не стати помічником ворога та корегувальником його вогню. Рекомендації щодо наповнення «тривожної валізи».</p> <p><i>(Тема 2.2.)</i>. Основні принципи та способи захисту населення та територій від надзвичайних ситуацій. Локалізація та ліквідація НС <i>(Тема 2.3.)</i>.</p> <p>Організація і забезпечення ЦЗ на ОГД <i>(Тема 2.4.)</i>. Комплекс організаційних заходів по запобіганню і мінімізації наслідків НС. Функції та обов'язки керівника ОГД і порядок дій персоналу в умовах виникнення НС.</p> <p>Місце охорони праці в системі забезпечення безпеки життєдіяльності. Охорона праці як складова безпеки життєдіяльності <i>(Тема 3.1.)</i>.</p> <p>Робоча зона та повітря робочої зони <i>(Тема 3.2.)</i>. Контроль за станом повітряного середовища на виробництві. Заходи та засоби попередження забруднення повітря робочої зони. Вентиляція виробничих приміщень. Акустичні фактори виробничого середовища <i>(Тема 3.3.)</i>. Типові заходи та засоби колективного та індивідуального захисту від них. Електромагнітні поля та випромінювання <i>(Тема 3.4.)</i>. Оцінка електромагнітних випромінювань та полів радіочастотного діапазону. Захист від електромагнітних випромінювань і полів. <i>Література: 4.1, с. 342-353; 354-367; 368-383; 384-398; 233-258; 259-282; 283-296; 94-108; 109-138; 4.8.</i></p>
2	<p style="text-align: center;">Лекція 3.</p> <p>Виробниче освітлення <i>(Тема 3.5.)</i>. Психофізіологічні шкідливі фактори трудового процесу <i>(Тема 3.6.)</i>. Психофізіологічні шкідливі фактори трудового процесу, їх ідентифікація, оцінка і заходи захисту</p> <p>Безпека технологічного обладнання та процесів. Безпека виконання робіт <i>(Тема 3.10.)</i>. Сучасні заходи та засоби колективного та індивідуального захисту працюючих від дій небезпечних факторів в хімічній галузі. Основні принципи і напрями забезпечення безпеки виконання робіт. Вимоги безпеки до робочих місць. Кольори, знаки безпеки та сигнальна розмітка. Безпека під час вантажно-розвантажувальних робіт. Безпека робіт під тиском. Безпека роботи з автоклавами. Основні заходи безпеки при роботі в хімічних лабораторіях.</p> <p>Основи електробезпеки <i>(Тема 3.11.)</i>. Пожежна безпека на підприємстві <i>(Тема 3.12.)</i> Основні напрями забезпечення пожежної безпеки об'єктів господарської діяльності. Дії персоналу при виникненні пожежі. Нормативно-правова база охорони праці <i>(Тема 3.13.)</i>. Організація і управління охороною праці <i>(Тема 3.14.)</i>. Структура, основні функції та завдання управління охороною праці в організації. Служба охорони праці підприємства. Розслідування, реєстрація, облік, та державне соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві <i>(Тема 3.15.)</i> <i>Література: 4.1., с. 157-169; 188-208; 209-252; 253-269; 278-285.</i></p>

Практичні заняття

Метою практичних занять є поглиблення знань за окремими темами лекційного матеріалу та питань, які вивчаються самостійно; формування умінь та набуття досвіду: оцінки небезпечних та шкідливих чинників, уражаючих факторів та їх впливу на здоров'я людини, розробки ризик-стратегій з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків, надання першої долікарської допомоги, проведення евакуаційних заходів.

Таблиця 4.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань
1	<p>«Захисне заземлення в електроустановках» (Тема 3.2.)</p> <p>Мета роботи – дослідити характер розподілу крокових напруг і сили струму, що протікає через людину, при замиканні фази на корпус електроустановки і виявити фактори, що впливають на наслідки ураження напругою кроку; ознайомитися з принципом роботи захисного заземлення і оцінити вплив опору струмові розтікання на ефективність захисного заземлення в електроустановках напругою до 1000 В.</p> <p><i>Література: 4.6, с. 145-152.</i></p> <p><i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання за варіантом і сформулювати висновки.</i></p>
2	<p>«Методика оцінки і забезпечення пожежної безпеки об'єкту господарювання» (Тема 3.12.)</p> <p>Мета роботи – відпрацювати методику визначення категорії та класу зони приміщень за вибухопожежною небезпечкою і розробити заходи з профілактики пожеж і протипожежного захисту для конкретного реального об'єкта.</p> <p><i>Література: 4.6, с. 153-194.</i></p> <p>http://opcb.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/09/%D0%9F%D0%A05-%D0%9F%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%B0-%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0.pdf</p> <p><i>СРС: опрацювати теоретичні положення, виконати завдання і сформулювати висновки.</i></p>
	ЗАЛІК

6. Самостійна робота

Самостійна робота (див. табл. 2 та 5) передбачає поглиблення знань за окремими темами лекційного матеріалу і підготовку до практичних робіт та заліку.

Таблиця 5

№ з/п	Назва теми, що виноситься на самостійне опрацювання	Кількість годин СРС
1	Тема 2.1. Законодавчі та нормативно-правові основи цивільного захисту	3
2	Тема 3.7. Гігієнічна класифікація праці. Атестація робочих місць за умовами праці	5
3	Тема 3.8. Санітарно-гігієнічні вимоги до територій, виробничих та допоміжних приміщень об'єктів господарської діяльності (ОГД)	7
4	Тема 3.9. Специфіка виробничої санітарії та гігієни праці на комп'ютеризованих робочих місцях	7
5	Тема 3.13. Нормативно-правова база охорони праці	6

Опанування навчальної дисципліни дозволить реалізувати програмні результати навчання наступним чином:

Таблиця 6

Програмні результати навчання ОП	Методи навчання	Форми оцінювання
<p>ПРН 09. Забезпечувати безпеку персоналу та навколишнього середовища під час професійної діяльності у сфері хімічної інженерії.</p> <p>ПРН 12. Розуміти принципи права і правові засади професійної діяльності.</p>	<p>З дисципліни передбачено проведення лекцій, практичних занять, самостійну роботу студентів. Це обумовлює використання пояснювально-ілюстративного, дослідницького, відтворювального і практичного методів.</p> <p>Використання ресурсів пошукової системи Google. Освітнє середовище Moodle і Classroom на платформі «Сікорський. Робот-тренажер «ТАРАС-М Т-4К» з комп'ютерним забезпеченням для навчання навичкам надання долікарської допомоги і контролю результатів.</p>	<p>Рейтингова система оцінювання, яка включає: оцінювання виконання практичних робіт, модульну контрольну роботу, залік з використанням сучасної системи тестування за допомогою освітнього середовища Moodle</p>

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Ключовими заходами при викладанні дисципліни є ті, які формують семестровий рейтинг студента. Тому студенти мають своєчасно виконувати і здавати практичні роботи і проходити тестування (експрес-опитування) після завершення вивчення всіх розділів дисципліни.

Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Заохочувальні бали можуть нараховуватися за виконання творчих робіт (робота у наукових гуртках з підготовкою матеріалів доповідей або статей для публікації, участь у наукових і науково-практичних конференціях і семінарах, олімпіадах з дисципліни, конкурсах робіт, рефератів та оглядів наукових праць, аналіз сучасної нормативно-правової бази з охорони праці у країні та її відповідність вимогам міжнародних стандартів тощо) - додатково нараховуються 3-10 рейтингових балів у залежності від конкретних отриманих результатів.

Сумарна кількість нарахованих студенту заохочувальних балів не може перевищувати 10 балів.

Відвідування занять

Відвідування лекційних занять є вільним, бали за присутність на лекція не додаються. Втім, вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на практичних заняттях, а саме у вирішенні задач, участі у ділових іграх, аналіз конкретних ситуацій, груповій та індивідуальній роботі. Тому пропуск практичного заняття не дає можливість отримати студенту частку балів у семестровий рейтинг.

Пропущені контрольні заходи

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомні життєві обставини), студенту надається можливість додатково скласти контрольне завдання протягом найближчого тижня. В разі порушення термінів і невиконання завдань з неповажних причин, студент, який не набрав 45 балів під час семестру, не допускається до складання заліку в основну сесію.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і викладачів визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: практичні роботи, експрес-опитування, тести.

Календарний контроль: для заочної форми навчання не передбачений.

Семестровий контроль: залік.

Умови допуску до семестрового контролю: семестровий рейтинг більше не менше 45 балів.

Рейтингова система оцінювання

Рейтингова оцінка (**RD**) з кредитного модуля нормативної дисципліни „Охорона праці та цивільний захист” визначається сумою балів набраними за результатами роботи студентів в семестрі при виконанні запланованих практичних робіт (R_{II}) з урахуванням заохочувальних балів (R_3) та тестового завдання (R_T).

Максимальна рейтингова оцінка з кредитного модуля складає 100 балів.

Максимальна сума заохочувальних балів не повинна перевищувати 10 балів.

Необхідною умовою допуску до заліку є стартовий рейтинг (R_C) не менше 45 балів.

Система рейтингових балів

1. Практичні роботи (R_{II}).

Ваговий бал – $2 \cdot 40 = 80$

Загальна кількість практичних робіт за семестр – 2. Виконання однієї практичної роботи оцінюється максимум у **40 балів**.

Бали за практичне заняття визначаються за результатами виконання індивідуального завдання і контрольного опитування.

Критерії оцінювання:

- виконання індивідуального завдання:

20 балів – контрольні завдання і розрахунки виконані бездоганно, всі питання опрацьовані і розкриті у повній мірі, зроблені чіткі і правильні висновки;

15-18 балів – всі завдання в цілому опрацьовані (на 75-89%), з незначними недоліками, що не вплинули на кінцевий результат, у розрахунках можливі арифметичні помилки;

12-14 балів – завдання в цілому опрацьовані на 60-74%, але деякі не у повному обсязі, у розрахунках можливі суттєві помилки або неточності, висновки не чіткі і не вичерпні;

0 балів – завдання не опрацьовані або виконані із значними недоліками та принциповими помилками, студент не володіє матеріалом, необхідним для розв'язання практичних задач, висновки не зроблено або вони не вірні.

- виконання контрольного опитування:

20 балів – відповіді на запитання повні, вичерпні, обґрунтовані, студент добре орієнтується в теоретичному та практичному матеріалі;

15-18 балів – відповіді на запитання правильні, але з деякими неточностями або не зовсім повні;

12-14 балів – неповні або неточні відповіді на запитання, студент володіє уривчастою інформацією

0 балів – відповіді на основні запитання не розкривають їх сутність, студент не володіє матеріалом.

2. Опитування (тест) (R_O).

Опитування являє собою одне тестове завдання з 20 питань за трьома змістовними блоками дисципліни, яке проводиться під час лекції чи на практичній роботі. За умови дистанційної форми навчання експрес-опитування відбувається у вигляді тестування на платформі дистанційного навчання «Сікорський» (Moodle).

Система оцінювання експрес-контрольні роботи:

- кількість отриманих балів дорівнює числу правильних відповідей.

Таким чином максимальна кількість балів за опитування складає 20.

За бажанням студента замість експрес – опитування (тестування) він може написати тези доповіді (статтю), за яку максимально може отримати 20 балів.

Критерії оцінювання тез (статті) (R_T):

20 балів – роботу виконано на високому науковому рівні; унікальність тексту складає не менше 70%; зміст тексту повністю відповідає назві роботи; в роботі чітко виділено змістовні елементи; бібліографічний опис літературних джерел виконано згідно сучасних вимог; висновок чітко відображує авторський науковий внесок;

16 балів - роботу виконано на доволі високому науковому рівні; унікальність тексту складає не менше 60 %; зміст тексту відповідає назві роботи, але є певні неточності у формулюваннях; в роботі чітко виділено майже всі змістовні елементи; бібліографічний опис літературних джерел виконано згідно сучасних вимог; висновок в цілому відображує авторський науковий внесок, але є дещо «розмитим»;

12 балів - роботу виконано на середньому рівні; унікальність тексту складає не менше 50 %; зміст тексту відповідає назві роботи, але є певні неточності у формулюваннях; в роботі не виділено змістовні елементи; бібліографічний опис літературних джерел виконано згідно вимог застарілих стандартів; висновок є вичерпним, але не відображує авторський науковий внесок;

8 балів - роботу виконано на доволі низькому науковому рівні; унікальність тексту складає менше 40 %; зміст тексту не повністю відповідає назві роботи, є певні неточності у формулюваннях; відсутня аргументація актуальності досліджень; в роботі не чітко виділено змістовні елементи; бібліографічний опис літературних джерел виконано згідно вимог застарілих стандартів; висновок не відображує авторський науковий внесок;

4 бали - роботу виконано на низькому (реферативному) рівні; унікальність тексту складає менше 30 %; зміст тексту не відповідає назві роботи, є багато неточностей у формулюваннях; відсутня аргументація актуальності досліджень; немає розшифрування скорочених назв термінів; в роботі не виділено змістовні елементи; бібліографічний опис літературних джерел виконано згідно вимог застарілих стандартів; висновок відсутній.

0 балів - роботу виконано на дуже низькому (реферативному) рівні; унікальність тексту складає менше 20 %; зміст тексту не відповідає назві роботи, є багато неточностей у формулюваннях; відсутня аргументація актуальності досліджень; немає розшифрування скорочених назв термінів; в роботі не виділено змістовні елементи; бібліографічний опис літературних джерел відсутній; висновок відсутній.

3. Заохочувальні бали (R_3):

- підготовка тез доповіді на наукову або науково-практичну конференцію «+» **2-5 балів**;
- участь у олімпіадах «+» **3-5 бали**;
- підготовка тематичних презентацій з тем дисципліни «+» **2-4 балів**

*Максимальна сума заохочувальних балів не повинна перевищувати **10 балів**.

Таким чином

$$RD = R_{II} + R_T (R_O) + R_3$$

Необхідною умовою допуску до заліку є стартовий рейтинг не менше 45 балів.

Якщо студент отримав за РСО $45 \leq R < 60$, залік виставляється за результатами виконання ним залікової співбесіди письмово або в усній формі (варіант заліку обирає сам студент).

На заліку у письмовій формі студенти отримують заліковий білет. Кожен білет містить два теоретичних питання і одне практичне завдання. Перелік питань наведено у додатку до робочої програми кредитного модуля. Кожне питання оцінюється у 10 балів. Таким чином, максимальна кількість балів, яку студент може отримати за результатами співбесіди – складає 30 балів.

Система оцінювання відповідей на письмовій співбесіді:

- «відмінно», повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 9-10 балів;
- «добре», достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації, або незначні неточності) – 7-8 балів;
- «задовільно», неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) – 6 балів;
- «незадовільно», незадовільна відповідь (яка містить менш ніж 60% потрібної інформації) – 0 балів.

Якщо варіантом заліку є усна співбесіда – студенту надається 3 теоретичних питання з трьох тематичних блоків дисципліни. Відповідь на кожне питання оцінюється у 10 балів. Система оцінювання відповідей під час усної співбесіди аналогічна системі оцінювання відповідей під час письмової форми проведення.

Форму проведення заліку обирає сам студент.

За умови дистанційної форми навчання студентам, які мають допуск до заліку (набрали не менше 45 балів), замість співбесіди надається можливість скласти дистанційний тест за допомогою платформи дистанційного навчання Сікорський Moodle з можливістю отримати максимально 30 балів. За кожну правильну відповідь студент отримує 2 бали. Кількість питань – 15.

Фактично отримана студентом сума балів з урахуванням заохочувальних балів переводиться у оцінку заліку згідно з таблицею:

Бали <i>RD</i>	Оцінка
95-100	відмінно
85-94	дуже добре
75-84	добре
65-74	задовільно
60-64	достатньо
Менше 60	незадовільно
Менше 45	не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

Розділ 1. Безпека життєдіяльності – запорука сталого розвитку

1. Проаналізувати взаємозв'язок окремих складових системи життєдіяльності і їх значення для комплексного вирішення проблем безпеки людини.
2. Навести і охарактеризувати класифікацію небезпек і принципи їх ідентифікації.
3. Ризик – як кількісна оцінка небезпек.
4. Охарактеризувати методичні підходи до визначення ризиків.
5. Пояснити сутність концепції прийняттого ризику і управління ризиком.
6. Надати стисло характеристику методів та інструментів управління виявленим ризиком.
7. Навести основні види та характеристики сучасних соціально-політичних небезпек.
8. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні вражаючі фактори.
9. Алгоритм дій при виявленні підозрілих та вибухових пристроїв у багатолюдному місці
10. Охарактеризувати вплив сучасних інформаційних технологій на здоров'я людини та безпеку суспільства.
11. Корупція та криміналізація як загрози сталому розвитку суспільства.
12. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їх профілактика.
13. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі.

14. Проаналізувати особливості забезпечення безпеки у побутовому та виробничому середовищі, а також у надзвичайних ситуаціях з точки зору суб'єктності управління і відповідальності.

15. Правові і соціально-економічні особливості забезпечення та гарантій безпеки особистості у побутовому та робочому середовищі у повсякденному житті та в умовах надзвичайних ситуацій.

Розділ 2. Цивільний захист населення і територій

16. Навести і прокоментувати значення і роль складових правової основи цивільного захисту населення.

17. Навести суб'єкти забезпечення і принципи здійснення цивільного захисту.

18. Пояснити головні завдання та структура єдиної державної системи цивільного захисту (ЄСЦЗ).

19. Сформулювати права та обов'язки громадян України у сфері цивільного захисту.

20. Навести загальні принципи навчання та підготовки населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

21. Навести функціональні обов'язки і порядок дій керівників підрозділів підприємств і організацій в умовах надзвичайних ситуацій, особливого та військового стану.

22. Охарактеризувати надзвичайні ситуації природного характеру та їх наслідки.

23. Пояснити оцінку класифікації захисних споруд цивільного захисту за їх властивостями.

24. Пояснити заходи по життєзабезпеченню постраждалих в зонах НС, на маршрутах евакуації та в місцях розміщення евакуйованого населення, за встановленими нормами і нормативами.

25. Охарактеризувати види евакуації в залежності від особливостей НС.

26. Проаналізувати структуру організації цивільного захисту на об'єкті господарської діяльності.

27. Визначити завдання та функціональні обов'язки суб'єктів господарювання у сфері цивільного захисту.

28. Визначити та пояснити комплекс організаційно-захисних заходів у сфері ЦЗ на об'єкті господарської діяльності.

29. Навести загальні принципи навчання та підготовки населення до дій в умовах надзвичайних ситуацій.

30. Навести функціональні обов'язки і порядок дій керівників підрозділів підприємств і організацій в умовах надзвичайних ситуацій, особливого та військового стану.

31. Навести алгоритм дій різних категорій населення при оповіщенні про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації особливого та військового стану.

32. Навести алгоритм поведінки для цивільного населення, яке опинилось в зоні бойових дій (при загрозі ураження стрілецькою зброєю, повітряній небезпеці).

33. Пояснити, які заходи впроваджуються для життєзабезпечення постраждалих від НС.

34. Пояснити алгоритм дій у разі аварії на системах життєзабезпечення.

35. Пояснити алгоритм дій під час загрози обвалу будинку.

36. Пояснити алгоритм під час обстрілу стрілецькою зброєю.

37. Охарактеризувати правила поведінки на блокпостах під час воєнного стану.

38. Пояснити основні правила, як не стали корегувальником вогню для ворога.

39. Перерахувати основне наповнення «тривожної валізи».

40. Пояснити алгоритм дій під час артобстрілів.

41. Пояснити алгоритм дій у разі хімічного ураження.

42. Пояснити алгоритм дій у випадку загрози радіаційної небезпеки

43. Пояснити порядок дій у випадку виявлення підозрілого предмету.

44. Пояснити алгоритм дій у разі виявлення вибухонебезпечного пристрою.

45. Навести алгоритм дій різних категорій населення при оповіщенні про загрозу або виникненні надзвичайної ситуації особливого та військового стану.

46. Навести алгоритм поведінки для цивільного населення, яке опинилось в зоні бойових дій (при загрозі ураження стрілецькою зброєю, повітряній небезпеці).

Розділ 3. Охорона праці

47. Проаналізувати місце і особливості охорони праці у системі забезпечення безпеки життєдіяльності людини.
48. Визначити і охарактеризувати мету, структуру, суб'єкти і об'єкти ОП.
49. Навести і охарактеризувати основні джерела негативного впливу на стан організму людину під час роботи.
50. Проаналізувати фактори трудового процесу і робочого середовища з точки зору охорони праці.
51. Визначити та проаналізувати чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.
52. Навести і охарактеризувати гігієнічні параметри повітря робочої зони і принципи їх оцінки.
53. Охарактеризувати ефективність і область використання основних методів нормалізації параметрів повітря робочої зони.
54. Проаналізувати можливості використання і ефективність методів попередження забруднення повітря робочої зони.
55. Охарактеризувати принципи і способи оцінки виробничого освітлення.
56. Проаналізувати варіанти можливостей забезпечення освітлення робочих місць. Особливості вибору і експлуатації систем освітлення.
57. Обґрунтувати вимоги до освітлення робочих місць.
58. Пояснити особливості впливу і оцінки наслідків дії на людину вібрацій.
59. Проаналізувати методи колективного та індивідуального захисту від вібрації.
60. Пояснити особливості впливу і оцінки наслідків дії на людину виробничого шуму.
61. Проаналізувати методи колективного та індивідуального захисту від шуму.
62. Визначити джерела, сформулювати і пояснити особливості впливу, оцінки і методів захисту від ультра- та інфразвуку.
63. Пояснити особливості впливу і оцінки наслідків дії на людину електромагнітних випромінювань РЧ-діапазону і полів.
64. Проаналізувати можливі джерела, методи колективного та індивідуального захисту від електромагнітних випромінювань РЧ-діапазону і полів.
65. Пояснити особливості впливу і оцінки наслідків дії на людину іонізуючого випромінювання.
66. Проаналізувати методи колективного та індивідуального захисту працюючих від іонізуючих випромінювань.
67. Пояснити особливості впливу і оцінки наслідків дії на людину випромінювань оптичного діапазону.
68. Охарактеризувати джерела, методи колективного та індивідуального захисту від випромінювань оптичного діапазону.
69. Проаналізувати сутність і практичне значення гігієнічної класифікації праці.
70. Сформулювати пріоритети у напрямках забезпечення безпеки технологічного обладнання і процесів (відповідно до майбутньої спеціальності).
71. Охарактеризувати дію електричного струму на організм людини і її можливі наслідки.
72. Проаналізувати чинники, що впливають на небезпеку ураження людини електричним струмом.
73. Проаналізувати вірогідні умови ураження людини електричним струмом. Навести приклади.
74. Обґрунтувати практичне значення класифікації приміщень за ступенем ураження людини електричним струмом згідно ПУЕ для забезпечення захисту персоналу.
75. Надати загальну характеристику методам забезпечення безпечної експлуатації електроустановок і принципи їх вибору.
76. Пояснити зміст і особливості використання електрозахисних заходів.
77. Визначити умови виникнення і протікання процесу горіння і проаналізувати їх вплив на систему пожежної профілактики.
78. Проаналізувати практичне значення класифікації приміщень і будівель з вибухопожежної небезпеки.

79. Проаналізувати практичне значення класифікації пожежонебезпечних та вибухонебезпечних зон.

80. Охарактеризувати роль і напрями забезпечення системи запобігання пожежам на підприємстві.

81. Охарактеризувати роль і складові системи протипожежних засобів на підприємстві.

82. Проаналізувати законодавство з охорони праці в Україні. Відповідальність за порушення законодавства про ОП.

83. Пояснити зміст і надбання Закону України “Про охорону праці”.

84. Проаналізувати основні принципи державної політики з ОП в Україні з точки зору працівників і посадових осіб підприємств та організацій.

85. Охарактеризувати і оцінити гарантії прав працівників на ОП.

86. Оцінити місце і значення охорони праці у соціальної відповідальності роботодавців.

87. Проаналізувати систему державного управління ОП в Україні.

88. Сформулювати основні засади державного нагляду за ОП в Україні.

89. Проаналізувати систему і ефективність відомчого і громадського контролю за ОП.

90. Мета, об’єкти, суб’єкти і основні завдання системи управління охороною праці на підприємстві (в організації).

91. Проаналізувати загальну структуру та типові принципи функціонування системи управління охороною праці на підприємстві.

92. Оцінити роль і значення та проаналізувати основні принципи і види контролю за станом охорони праці та функціонуванням СУОП в організації.

93. Обґрунтувати необхідність використання та запропонувати ефективні методи стимулювання діяльності працівників у напрямку охорони праці.

94. Охарактеризувати обов’язки і функції роботодавця щодо організації та координації робіт з управління охороною праці.

95. Запропонувати основні положення посадової інструкції керівника підрозділу підприємства, присвяченій функціям і обов’язкам, пов’язаним із забезпеченням безпеки праці.

96. Обґрунтувати необхідність і проаналізувати сутність системного підходу до організації охорони праці на підприємстві.

97. Дати оцінку доцільності і економічної ефективності можливих варіантів типових видів витрат на охорону праці.

98. Обґрунтувати причини і необхідність проведення атестації типових робочих місць за умовами праці.

99. Прокоментувати обов’язки і функції керівника підприємства (організації) в процесі розслідування нещасних випадків і професійних захворювань.

100. Викласти порядок дій керівника робіт (підрозділу) у разі виникнення нещасного випадку.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом, канд. техн. наук, Полукаровим Ю.О.

Ухвалено кафедрою охорони праці, промислової та цивільної безпеки (протокол № 10 від 14.06.2023 р.)

Погоджено Методичною комісією НН ІЕЕ (протокол № від 2023 р.).

Затверджено Вченою Радою НН ІЕЕ (протокол № від 2023 р.)